RELACIJE

D R = { x; Ey : xRy } (domena ali definicijsko območje relacije R)
Z R = {y; Ex : xRy} (zaloga vrednosti relacije R)

LASTNOSTI RELACIJ

R *refleksivna* $\iff \forall x \in A : xRx$

R *simetrična* $\iff \forall x, y \in A : xRy \Rightarrow yRx$

R *antisimetrična* $\iff \forall x, y \in A : xRy \wedge yRx \Rightarrow x = y$

R *tranzitivna* $\iff \forall x, y, z \in A : xRy \wedge yRz \Rightarrow xRz$

R *sovisna* $\iff \forall x, y \in A : x \neq y \Rightarrow xRy \vee yRx$

R *enolična* $\iff \forall x, y, z \in A : xRy \wedge xRz \Rightarrow y = z$

R **refleksivna:** vsak element mora biti v relaciji sam s sabo
R **simetrična:** vsak prvi element (x) mora biti v relaciji z drugim (y) in drugi mora biti v relaciji s prvim (obojestranska relacija – puščice so dvosmerne)
R **antisimetrična:** iz aRb in bRa sledi, da je a = b
R **tranzitivna:** ko je aRb in bRc potem obstaja bližnjica aRc
R **sovisna:** ko x ni enak y sledi, da je xRy ali yRx
R **enolična:** ko je xRy in xRz potem je y = z

R **ekvivalenčna:** če je relacija refleksivna, simetrična in tranzitivna

Ekvivalenčni razredi: R[x] = {y je element množ. A; yRx} je ekvivalenčni razred elementa x. V razredu so elementi, ki so ekvivalenčni med seboj.

Komplement relacije: $R^c := (A \times A) \setminus R = U_A \setminus R$
vse možne povezave (med točkami), ki jih na grafu R ni.

Inverzna relacija: $R^{-1} := \{(y, x) \,;\, (x, y) \in R\}$
na grafu obrnemo puščice, če je xRy potem je y R^{-1} x.

Produkt relacij: $R * S := \{(x, z) \,;\, \exists y\, (xRy \wedge ySz)\}$

Potence relacij:
$$R^0 := \mathrm{id}_A \quad R^1 = R,\ R^2 = R * R$$
$$R^{n+1} := R^n * R, \text{ če je } n \geq 0$$
$$m, n \geq 0 \text{ tudi } R^m * R^n = R^{m+n}$$
$$R^{-n} := (R^{-1})^n$$
Toda če sta m in n celi števili različnih predznakov, potem $R^n * R^m$ ni nujno enako R^{m+n}.

Tranzitivna ovojnica: $R^+ = \bigcup_{k=1}^{\infty} R^k$

če je R tranzitivna relacija potem je R^+ = R
To je najmanjša tranzitivna relacija, vsebuje R in unijo relacij do relacije, ki je tranzitivna.

Tranzitivno refleksivna ovojnica: $R^* = \bigcup_{k=0}^{\infty} R^k$

enako kot tranzitivna le, da ta vsebuje tudi id R, zato je refleksivna.

LASTNOSTI POTENC RELACIJ:

refleksivna $\iff \mathrm{id}_A \subseteq R$

simetrična $\iff R^{-1} = R$

antisimetrična $\iff R^{-1} \cap R \subseteq \mathrm{id}_A$

tranzitivna $\iff R^2 \subseteq R$

sovisna $\iff \mathrm{id}_A \cup R \cup R^{-1} = U_A$

enolična $\iff R^{-1} * R \subseteq \mathrm{id}_A$

FUNKCIJE IN PRESLIKAVE

Injektivna: če preslika različne podatke v različne rezultate

Surjektivna: če je vsak element množice B slika nekega elementa x iz množice A.
To pomeni, da je realna funkcija f surjektivna, če je njena zaloga vrednosti enaka množici vseh realnih števil

Bijektivna: če je injektivna in surjektivna

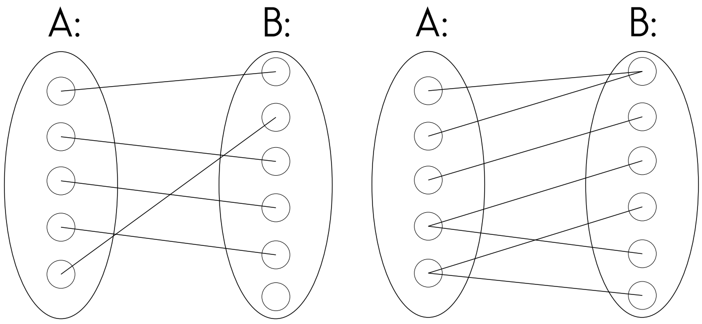

INJEKTIVNA SURJEKTIVNA

Enolično relacijo imenujemo *funkcija*.

Relacija $f \subseteq A \times B$ je *preslikava iz A v B*, če velja:

- f je enolična
- $\mathcal{D}_f = A$
- $(\mathcal{Z}_f \subseteq B)$

Pišemo tudi $f : A \to B$.

GRAFI

Graf je **urejen par G = (V, E)** , kjer je **V neprazna množica točk** (vozlišč) grafa in **E množica povezav** grafa G

Stopnja točke v je število povezav, ki imajo v za krajišče.
Stopnjo točke v označimo z **deg(v)**.

Točka stopnje 0 je izolirana točka, točki stopnje 1 pravimo tudi **list grafa**.

Graf G je **regularen**, če imajo **vse** njegove **točke** isto stopnjo.

Graf G je **d-regularen**, če so **vse točke** grafa G **stopnje d**.

3-regularnim grafom pravimo tudi **kubični graf.**

V vsakem grafu je **sodo** mnogo točk **lihe stopnje**.

Ali je **zaporedje grafično** (**ni** če ima **liho število točk lihih stopenj**) preverimo tako, da bi pri npr. 6443221 vzeli največjo stopnjo in jo izbrisali in nato (v tem primeru 6) zmanjšali toliko naslednjih stopenj za 1 kolikor je velika stopnja, ki smo jo vzeli. Zaključimo, ko: - dobimo negativno število (neuspešno), - zaporedje je prekratko (neuspešno), ali ko v zaporedju dobimo same **ničle** (**uspešno**)

Graf je poln, če je vsaka točka v grafu sosedna z vsako drugo točko.

Graf je prazen, če je brez povezav.

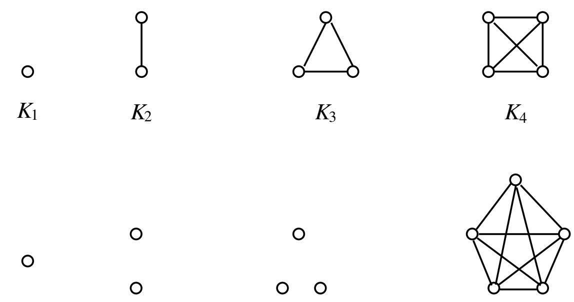

K_1 K_2 K_3 K_4

$\overline{K_1}$ $\overline{K_2}$ $\overline{K_3}$ K_5

Pot na n točkah označimo s P_n. Točke poti lahko uredimo po vrsti od prvega do zadnjega, pri čemer je prva točka soseda z drugo, druga s tretjo, . . . in predzadnja z zadnjo.

Cikel je graf z vsaj tremi točkami, ki ga dobimo tako, da v poti na istem številu točk dodamo povezavo med krajiščema

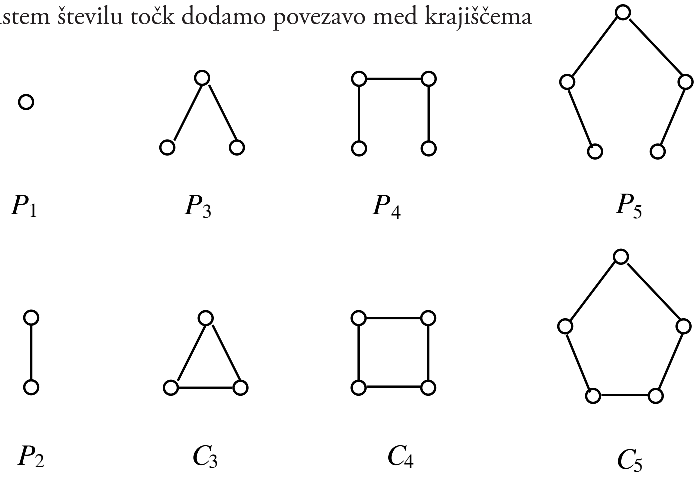

Graf je **poln dvodelen**, če lahko množico njegovih točk razbijemo v dve podmnožici, ki jima pravimo barvna razreda grafa

d-razsežno **hiperkocko** Qd, d >= 1, najlaže opišemo takole: točke d-razsežne hiperkocke so zaporedja ničel in enic dolžine d. Dve točki-zaporedji pa sta sosedi, če se razlikujeta v natančno enem členu.

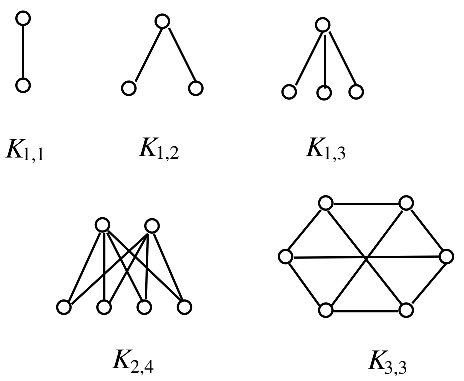

Slika 3: Polni dvodelni grafi.

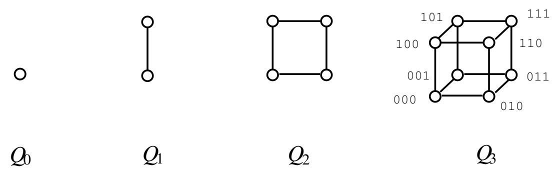

Slika 4: Hiperkocke.

Komplement grafa G je graf z isto množico točk, dve točki pa sta sosedi v grafu G natanko tedaj, ko nista sosedi v grafu G

Vpeti podgrafi grafa G vsebujejo vse točke originalnega grafa. Za povezave to ne velja nujno.

Inducirani podgrafi ne vsebujejo nujno vseh točk niti vseh povezav grafa G. Toda če v induciranem podgrafu preživita dve točki u in v originalnega grafa G, potem mora v tak snem podgrafu preživeti tudi morebitna povezava uv

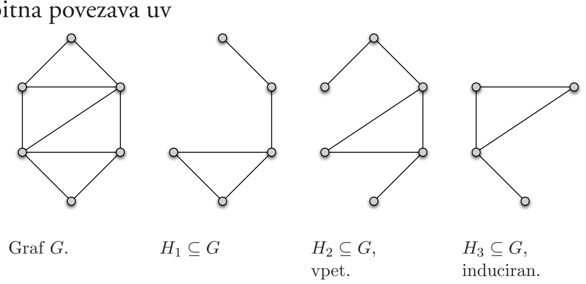

Graf G = (V, E) je **dvodelen**, če lahko točke grafa V (G) razbijemo na dve podmnožici. Če graf vsebuje cikel lihe stopnje potem graf ni dvodelen.

Kromatično število grafa G je najmanjše zadostno število barv, ki jih potrebujemo za barvanje točk grafa G. Če je v grafu kolo potem je kromatično število najmanj 3, če pa je kolo lihe stopnje pa najmanj 4.

Sprehod S v grafu G = (V, E) je zaporedje vozlišč

Graf G je **povezan**, če za vsaki dve vozlišči v grafu G obstaja u - v sprehod

Razdalja med točkama u in v v grafu G **dist(u, v)**, je dolžina najkrajše u - v poti (sprehoda) v G.

Graf G je **Eulerjev** natanko tedaj, ko je G povezan in so vse njegove točke **sodih** stopenj. Enostaven obhod v grafu G, ki vsebuje vse povezave in vse točke imenujemo Eulerjev obhod.

Drevo je povezan graf brez ciklov.

Gozd je graf brez ciklov.

Lastnosti dreves:

- T je povezan graf.
- T je brez ciklov.
- m = n - 1.
- Vsaka povezava v T je prerezna.
- Za poljubni točki u v obstaja natančno ena u - v pot v T.
- Če drevesu T dodamo katerokoli novo povezavo, vsebuje dobljeni graf natanko en cikel.

Cikel v grafu G je **Hamiltonov,** če vsebuje vse točke grafa G
Če za vsako točko velja $v \in V(G)$ *velja* $\deg(v) \geq \frac{n}{2}$
potem **je Hamiltonov**
(ni pa res, da bi vsak Hamiltonov graf izpolnil zgornji pogoj)

Če odstranimo k točk iz grafa in graf razpade na k + 1 komponent potem graf **ni Hamiltonov.**

Z $\omega(G)$ označimo velikost največjega *polnega podgrafa* v G.

Velja $\omega(G) \leq 2$ natanko tedaj, ko je G *brez trikotnikov*.

$\Delta(G)$ označuje *največjo stopnjo* točke v grafu G,
z $\delta(G)$ pa označimo *najmanjšo stopnjo* točke grafa G.

Premer grafa je največja razdalja med dvema poljubnima paroma točk
Ožina grafa je dolžina najkrajšega cikla

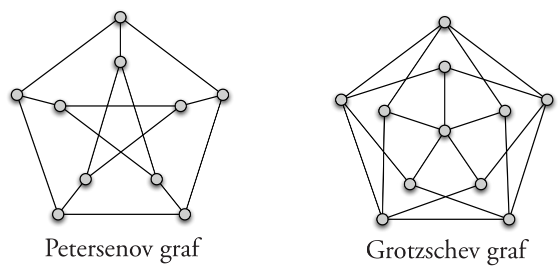

Grafa sta **izomorfna,** če imata enako število vozlišč, število povezav, stopnje vozlišč, število trikotnikov, število enakih ciklov, kromatično število, ...

TEORIJA ŠTEVIL

gcd (m, n) = največji skupni delitelj števil m in n (predzadnja vrstica REA)

lcm (m, n) = najmanjši skupni večkratnik števil m in n (zmnožek koeficientov zadnje vrstice REA)
Diofantske enačbe: če desna stran enačbe (številka) ni deljiva z gcd je enačba nerešljiva